

ÅTERTA UTSATTA OMRÅDEN GENOM NOLLTOLERANS MOT BROTT

Integration för ett Sverige du kan lita på

Facebook: facebook.com/kristdemokraterna
Instagram: [@kristdemokraterna](https://instagram.com/kristdemokraterna), [@buschebba](https://instagram.com/buschebba)
Twitter: [@kdriks](https://twitter.com/kdriks), [@BuschEbba](https://twitter.com/BuschEbba)
Webbplats: www.kristdemokraterna.se
E-post: info@kristdemokraterna.se

Inledning

Man ska kunna lita på Sverige. Oavsett var i landet man bor ska det vara en självklarhet att man kan skaffa sig ett jobb, har tillgång till välfärden och kan känna tryggheten i att polisen finns vid en sida. Så är det inte överallt i Sverige idag. Detta dokument beskriver kristdemokraternas plan för hur vi ska nå denna vision.

Sedan 2014 har andelen personer som uppger att de blivit utsatta för brott det senaste året skjutit i höjden. I den Nationella trygghetsundersökningen, NTU, ökar flera kategorier av brott mot person. Hot ökar med 37 procent, trakasserier med 37,5 procent, bedrägerier med 39 procent, misshandel med 28 procent, sexualbrott med 140 procent och personrån med 100 procent.

2006 inträffar 8 dödsskjutningar i Sverige. 2017 var den siffran 43. Det är en ökning med 500 procent. Det finns enligt polisen cirka 5 000 kriminella, fördelade på ungefär 200 nätverk. 1998 skedde 280 bilbränder, 2015 var den siffran över 1400. Siffran ökar stadigt i MSB:s rapportering.

Polisens senaste kartläggning visar att det finns 61 utsatta eller särskilt utsatta områden i Sverige. Det är områden där människor inte kan leva i frihet och trygghet. Där kriminella grupper präglar lokalsamhället, möter polisen med våld och utpressar näringsidkarna och andra lokala aktörer

Enligt forskare kan så många som 240 000 svenskar leva under hedersförtryck. Var tredje elev med utländsk bakgrund lever under hedersrelaterade familjenormer. Rapporten om framväxande parallellsamhällen där egenutnämnda moralpoliser trakasserar andra närboende kommer nu ifrån olika delar av landet.

I utanförskapsområdena är arbetslösheten ett problem som inte bara drabbar enskilda. De präglar hela närsamhället. Inte sällan går utanförskapet i arv. Barn som varje dag stiger upp och går till skolan får aldrig se sin mamma eller pappa gå till ett arbete.

Vi vill med våra förslag skapa ett samhälle som håller ihop. Där vi inte lever bredvid varandra utan med varandra. Därför menar vi på att det är viktigt att samhället markerar vad som gäller här och vilka värderingar som inte är valbara. Men det handlar också om att visa vilka vägar det finns in i samhället. Att peka på de möjligheter som finns att skapa sig ett gott liv. Man ska kunna lita på Sverige.

Nolltolerans, polisens nya arbetssätt, punktmarkering

Möjligheterna till direktavskrivning, förundersökningsbegränsning och åtalsunderlåtelse bör därför begränsas. Det gäller särskilt i fall där det finns ett tydligt brottsofferintresse.

Nolltolerans som koncept

Vi vill se en tydligare nolltolerans mot brott. Det viktigaste för att uppnå det är fler poliser. En högre koncentration av poliser i utsatta områden är absolut viktigast. Bättre redovisning för statistik så att både allmänheten, beslutsfattare och myndigheten själva kan följa arbetet som görs också. Poliserna behöver också vara lokalt förankrade. Man ska känna igen poliserna som arbetar i det egna området. Men polisen behöver också lättare kunna samverka med andra myndigheter och därför bör informationsutbyte mellan myndigheter underlättas. Nolltoleransen kräver tillgång till fler tvångsmedel. Nolltoleransen måste genomsyra samhället. Från skolor där mobbare eller våldsverkare kan få gå kvar på samma skola som sina offer, till butiker och bibliotek som blir trakasserade av gäng. Därför vill vi också se tillträdesförbud förbud användas i högre grad, för butiker och sjukhus exempelvis. Vi vill införa straffskärpningsgrunden brott mot vitala samhällsfunktioner, där den som attackerar sådant som tillhör välfärdens kärna – skolor, socialtjänst, hemtjänst med mera, straffas extra hårt. Klotter, skadegörelse och annat som förstör våra gemensamma miljöer måste få ett kännbart straff. En trasig stadsdel sänder en mycket dålig signal till de boende och får denna fortgå ostraffad är det demoraliserande för ett område. Det är vad som kallas för the broken window theory, att ett trasigt fönster är en gräns som passeras. När ett fönster är trasigt är det lätt att slå sönder ett till. Därför måste samhället tydligt markera mot detta.

Kostnaderna är också stora för kommunerna. I Staffanstorp kostade skadegörelsen i kommunens lokaler 1,1 miljoner 2017 och den ökade med 68 procent jämfört 2016. Den kommunala fastighetsförvaltaren Norrevo i Norrköping registrerade skadegörelse för 3,5 miljoner 2017. En dag upptäckte anställda på kommunhuset i Broby sju sönderslagna bilar när de kom till jobbet. I Stockholm kostar skadegörelse och klotter årligen 100 miljoner kronor. Trenden är att skadegörelse ökar kraftigt, från 50 000 anmälningar om klotter till cirka 82 000 mellan 2012 och 2016. Närmare 200 000 anmälningar om skadegörelse görs varje år. Bara 2 procent klaras upp.

Utbrända bilar är ett annat stort problem. Dessa kan stå kvar i veckor utan att något sker, så länge de är ”korrekt” parkerade. Det beror på att det är bilägaren själv som ansvarar för att anmäla saken till sitt försäkringsbolag få dem att frakta bort bilen. Gör kommunen det kan bilägaren få räkningar. Inte nog med en uppbränd bil – man måste alltså kanske betala för

att kommunen flyttar på den. Så kan det inte fortgå. Brottsoffer ska inte drabbas dubbelt, men brända bilar ska heller inte stå kvar. Det bidrar till en dålig livsmiljö. Kristdemokraterna vill utreda en bättre ordning för hur brända bilar ska hanteras. Det är också ett växande problem. För 20 år sedan 1998, gjordes 380 utryckningar till utbrända bilar, 2015 1428. Det är en tredubbling per 1000 invånare.

Vistelseförbud kopplat till fler brott

En stor del av både den grova kriminaliteten och dess förstadier är idag knutna till vissa geografiska områden. Det kan handla om kriminella som anser att en viss stadsdel är deras territorium eller att de reser till en angränsande stadsdel för att stjäla, bråka, trakassera med mera. Kristdemokraterna vill att dessa personer ska kunna få vistelseförbud som påföljd om de döms för brott. Vistelseförbudet är en kompletterade påföljd till ett fängelsestraff eller en villkorlig dom och kan sträcka sig över längre tid än ett fängelsestraff. Syftet är att göra det svårare för kriminalitet att få fäste i vissa områden.

Vistelseförbudet ska kunna utdömas om exempelvis en gängkriminell ägnar sig åt rekrytering och kriminalitet tydligt kopplat till sin hemort och ett kriminellt gäng i den stadsdelen. Man ska då lyftas ur sin kriminella miljö för att förhindra återfall. Det ska också kunna gälla om en kriminell begår sina brott i en speciell stadsdel, som inte är kopplat till där man bor, exempelvis om man begått stölder, sålt narkotika eller trakasserat boende på en plats. Förbudet ska kombineras med hjälp att hitta arbete och bostad i en annan stadsdel, om stadsdelen vistelseförbudet gäller är den man tidigare bott i. Förbudet kan vara förenat med undantag, exempelvis om den dömda får arbete i där den egentligen inte ska få vistas.

Tillträdesförbud mot butiker

Butiksägare har idag stora problem med återkommande stölder och andra typer av störningar i sina lokaler, trakasserier, hot eller våld mot personalen. Drygt var fjärde handlare, 27 procent har den senaste veckan blivit utsatt för stölder. 65 procent av dessa har inte polisanmält händelsen eftersom de anser att det är alldeles för omständligt och ändå inte kommer ge något resultat. Så får det inte gå till. De skyldiga straffas inte tillräckligt hårt, förseelserna de gör sig skyldiga till kanske inte värda mer än böter, eller så straffas bara en enskild person ur ett större gäng med personer. Vi föreslår därför att tillträdesförbud ska kunna utdömas till personer som gör sig skyldiga till exempelvis snatteri. Butiksägare måste känna att deras egendom är fredad och de anställda att deras arbetsplats är säker. Ett snatteri leder oftast bara till böter, men kan samtidigt ha begåtts av en för personal känd

ordningsstörare. Sådana bör kunna dömas till tillträdesförbud i enskilda butiker. Bryter en person mot detta tillträdesförbud ska denne dömas till böter eller fängelse i upp till två år.

Anonyma vittnen, hårdare straff för gängkriminella och fler kameror

Ett stort problem i de särskilt utsatta områdena är den tystnadskultur som breder ut sig där, där övergrepp i rättssak är särskilt vanligt. Människor vågar inte vittna med risk för repressalier, eftersom de bor i samma område som förövarna, som ofta har kumpaner som går fria, även om de själva döms. Sverige behöver tillåta anonyma vittnen, för att få fler att känna sig säkra i domstolarna. Systemet finns i flera andra länder.

Kristdemokraterna har sedan tidigt 90-tal drivit frågan om att kriminalisera samröre med terroristorganisationer och kriminella organisationer. Då gällde det ofta MC-gäng och nazistiska grupper. Dessa finns kvar, men har fått sällskap av förortsgäng och islamistisk terrorism. Samröret bör vara fortsatt olagligt. Men detta behöver konkretiseras. Den som begår brott kopplade till gängkriminalitet ska få ett dubblerat straff.

Polisen måste möjlighet att sätta upp kameror på särskilt brottsutsatta platser, för att enklare kunna klara ut brott och störa ut langare och andra som begår brott och sprider otrygghet. Kameraövervakning har varit märkligt svårt för Polisen att få tillstånd till, och vi vill slopa tillståndsplikten för Polisen och ersätta denna med en anmälningsplikt. Som komplement till övervakningskameror vill vi även att polisen ska få sätta upp mikrofoner som kan upptäcka skottlossning. Sådana finns och används med framgång i USA, där uttryckningstiden för polisen på en skjutning sänks med minuter. När skottlossningar sker är varje minut av yttersta vikt.

Alternativ beväpning

Det är bättre att polisen är förberedd än oförberedd. Polisen bör därför få möjlighet till bättre, alternativa vapen. Det kan handla om gummikulor och vattenkanoner för att stävja upploppssituationer. De senaste åren har fört med sig situationer som har eller kunde ha sparat ur, upploppen i Husby och nazistdemonstrationerna i Göteborg är två exempel. Efter terrordådet i Stockholm avslöjades att Polisen inte hade korrekt skyddsutrustning vad gäller hjälmar och skyddsvästar. Det är allvarligt, och därför drev Kristdemokraterna krav på personlig, tung skyddsutrustning till alla poliser i terroröverenskommelsen. Vad som

kommer att ske i framtiden vet vi inte. Men polisen behöver fler sätt att stävja även framtida upplopp. Därför föreslår vi att vattenkanoner och gummivapen köps in.

Slopa straffrabatterna och inför nya påföljder

Systemet med straffrabatter måste ses över. Det finns i det svenska rättssystemet en välgödd flora av olika typer av rabatter, vilka innebär att kriminella inte får straff som motsvarar allvaret i brotten de begått. Det rör sig om mängdrabatter, villkorlig frigivning, ungdomsrabatter och förmildrande omständigheter som växelverkar och sänker straffvärdet, även på allvarliga brott.

Vi behöver rensa upp i systemet för straffrabatter. Först och främst måste mängdrabatterna bort, eftersom de innebär att det lönar sig att begå flera allvarliga brott samtidigt. Vi anser att straffrabatten helt ska tas bort för de tre första brotten man döms för. På så vis kommer återfallsförbrytare som begår grova försvinn från gatorna under lång tid.

Ungdomsrabatterna måste också ses över. Idag kan en person som är 20 år gammal redan vara en förhärdad kriminell.

Vi anser att principen om automatisk 2/3-frigivning är helt feltänkt. Villkorlig frigivning ska ges personer som förtjänar det, som uppvisat en genuin vilja att återanpassas genom exempelvis sitt uppträdande, genom att utbilda sig och genomgå behandling mot missbruk eller andra problematiska beteenden. Först då ska villkorlig frigivning komma på tal, och först efter $\frac{3}{4}$ av straffet avtjänats.

Idag finns i brottsbalken dubbelt så många skäl till straffflindring som till straffskärpning. Det sänder helt fel signaler. Vi vill halvera antalet grunder för straffflindring till fyra.

Fler poliser

Polisregion	Nuvarande antal poliser	Antal nya poliser med vår satsning
Bergslagen	1 359	826
Mitt	1 424	865
Nord	1 510	917
Stockholm	5 102	3101
Syd	3 487	2119
Väst	3 520	2139
Öst	1 648	1001
Totalt i regionerna:	18 050	10 972

Av våra 10 000 poliser, ska 5 000 anställningar finansieras av kommunerna, vilket innebär att de kommer kunna ställa krav på lokal närvaro. Idag ser vi en trend där väktare i allt högre utsträckning tar över polisens roll. Endast 12 procent av kommunerna svarar riksdagens utredningstjänst att de inte anlitar väktare. Kommuner och landsting köper bevakningstjänster för 1,6 miljarder, en kostnad som ökat med 50 procent sedan 2014. Kristdemokraterna föreslår att dessa pengar istället ska kunna finansiera poliser. På så sätt kan även glesbygdskommuner, som kanske inte har samma akuta problem som särskilt utsatta områden, också få del av det ökande antalet poliser.

Kristdemokraterna har redan tidigare föreslagit att en polis ska knytas till varje skola. Detta är inte minst viktigt i utanförskapsområdena, där en konflikt mellan framför allt ungdomar och polisen finns som vid vissa tillfällen eskalerat till stora upplopp. Samtidigt finns goda exempel där en närvarande polis skaffar sig goda kontakter med lokala ungdomar. Vi vill se att den kontakten tas så tidigt som möjligt.

Polisen ska lägga minst hälften av sina resurser på att nå ut i lokalpolisområdena. Det är sedan tidigare fastlagt. Vi vill se till att detta följs upp noggrant. Satsningen på Polisen ska nå ut i de 61 utsatta områden, där särskild vikt måste läggas vid de 23 särskilt utsatta områdena. Kristdemokraterna vill också se en särskild lönesatsning på Polisen, där de poliser som halkat efter i löneutvecklingen, främst de som arbetar i yttre tjänst, ska få sin lön höjd med mellan 4 000 och 5 000 kronor.

Den som inte betalar böter ska hamna i fängelse

Vid upprepade likartade brott ska personer dömas till fängelse, inte till böter. Vi vill ha en förändring i straffmätningen gällande vissa brott där böter är det normala straffet.

Exempelvis är normalstraffet för vanliga kombinationsbrott så som rattfylla, olovlig körning och ringa narkotikabrott böter, även om det är flera fall av de olika brottstyperna som en person döms för samtidigt.

Att ständigt arbete mot personer som orsakar andra fara och sedan se dem ute på gatan igen är demoraliserande för många poliser. Poliser har vittnat om att unga, kriminella män de gripit ibland är ute på gatan innan polisen som skriver rapporten är det (Metro, 24 januari 2016). Detta, tillsammans med låga löner och för få kollegor påverkar yrkeskåren negativt. Många poliser har gett uttryck för den här frustrationen. Att lägga ner tid på att lagföra återfallsförbrytare vars straff ändå inte blir kännbara påverkar också. Vi vill se fler bötesstraff omvandlas till fängelse för återfallsförbrytare, samtidigt som de som återfaller i narkotika- eller alkoholrelaterade trafikbrott måste få bättre vårdinsatser.

Idag kan den som inte betalar sina böter som en sista åtgärd bli dömd till fängelse. Men det sker mycket sällan. När Skånska Dagbladet undersökte saken sommaren 2017 hade endast obetalda böter lämnats vidare till åklagare fyra gånger. Böterna omvandlas till mellan fjorton dagars och tre månaders fängelse. För en del kan det vara ett alternativ med en förhållandevis kort fängelsestid. För den som vid upprepade tillfällen inte betalar sina böter ska fängelse utdömas oftare och längre tid. Vi vill förlänga tiden till max ett års fängelse.

Återvändande och politik för de utsatta områdena

Ett problem som drabbar utanförskapsområden är att många personer som inte har rätt att vistas i Sverige vistas där. Enligt polisen bidrar detta till en än större trångboddhet men i många fall också till att dagarna spenderas med svartarbete till mycket låga löner, kriminalitet eller allmän sysslolöshet. Omsättningen av personer är också hög och det dyker upp många främmande ansikten, vilket i sig skapar oro och otrygghet.

Personer som vistas i Sverige illegalt har få handlingsalternativ och det är därför inte konstigt att man ofta hamnar i mer eller mindre kriminell verksamhet. Ofta handlar det om att de papperslösa utnyttjas av etablerade kriminella gäng i Sverige på ett särskilt hänsynslöst sätt. Inte desto mindre bidrar den kriminella verksamheten till att skapa kriminella miljöer och otrygghet i bostadsområden.

Kriminaliteten och oron som den höga omsättningen av människor skapar behöver brytas.

Höjt återetableringsstöd

Enligt återvändandeutredningen (SOU 2017:93) beräknas idag uppemot 20 000-50 000 personer befinna sig i Sverige olovligen, men Migrationsverket bedömer härutöver att gruppen kommer att växa med ungefär 10 000 personer per år under de närmaste åren. Totalt kan Sverige alltså ha ett omfattande skuggsamhälle på mellan 50 000-100 000 personer.

Det finns flera anledningar till att polisen inte lyckas verkställa i närheten av så många utvisningar som skulle behövas. Polisen har för små resurser för att rent faktiskt kunna prioritera genomförandet av inre utlänningskontroller och verkställandet av utvisningar i den utsträckning som idag är nödvändig. Men härutöver lider Sverige idag en stor brist på förvarsplatser, vi har för få så kallade återtagandeavtal med de viktigaste mottagarländerna och en alltför stor grupp personer som fått lagakraftvunna avslagsbeslut på sina asylansökningar väljer att avvika. En anledning till det sistnämnda är att incitamenten för dessa är för små att faktiskt följa de beslut som fattats av svenska myndigheter.

Utöver att detta behöver rättas till – och här har Kristdemokraterna ett flertal förslag – behöver fler uppmuntras att självmant lämna Sverige.

Idag uppgår återetableringsstödet till 30 000 kronor för vuxna och 15 000 kronor per barn. Ett hushåll kan högst erhålla 75 000 kronor.

Kristdemokraterna föreslår att stödet under en period ska höjas till 60 000 kronor per vuxen och 20 000 kronor per barn och maximalt 160 000 kronor per familj. För att erhålla det stödet krävs att man kommit till Sverige före den 31 december 2017 och att man lämnar Sverige senast den 31 december 2019.

Den som erhåller stödet gör det precis som med nuvarande regler i hemlandet.

Upphör med försörjningsstöd till den som fått avslag på sin asylansökan

Enligt nuvarande regler är det upp till den enskilda kommunen att avgöra om man vill betala ut försörjningsstöd till personer som fått avslag på sin asylansökan. Regelverket behöver ändras så att det inte längre är möjligt. Försörjningsstödet tjänar i värsta fall som en inkomst som underlättar för människor att vistas illegalt i landet.

Lagstiftningen måste förtydligas så att den som inte har rätt att vara i Sverige, till exempel den som fått avslag på sin asylansökan, inte ska ges försörjningsstöd från kommunerna. På samma sätt bör det också förtydligas att EU-medborgare, som inte jobbar eller studerar, och som har varit i Sverige enbart en kortare tid, inte ska ha rätt till försörjningsstöd här. Akut nödbistånd ska fortfarande vara möjligt att ge, särskilt om det görs för att barn inte ska riskera att fara illa.

Bryt utanförskapet med möjligheter till lokalt ägande i utsatta områden

I de 61 områden i Sverige som polisen identifierat som utsatta är brottsligheten och arbetslösheten hög och otrygghet och ekonomisk utsatthet är betydligt vanligare än i andra bostadsområden. Bland de boende finns många familjer som på grund av situationen i deras bostadsområde inte känner att de kan lita på Sverige.

Att vända denna utveckling kräver inte fler projekt, utan långsiktiga och kraftfulla åtgärder när det gäller exempelvis skola, polis och arbetsmarknad. Men också stärkt lokalt ägarskap genom civilsamhället och genom att familjer som bor i dessa områden får mer makt över sin egen livssituation. Ett sätt att uppnå det senare är att reformera bostadspolitiken så att fler ges chansen att äga sin egen bostad.

Integration handlar till del om att ge människor hopp och något att kämpa för. En egen bostad är inte svaret på allt men kan bidra till att skapa mer långsiktighet och ett starkare lokalt ägarskap genom en ny drivkraft hos hushåll i utanförskapsområden. När fler positiva drivkrafter uppstår hos många hushåll samtidigt – och samverkar med andra faktorer – kan det bidra till en förbättrad social situation i hela området och skapa en positiv spiral efter decennier av bekymmer.

Därför presenterar vi nu reformer där fler ges chansen att investera i sitt eget boende. Vi vill att följande åtgärder prövas i de 61 områden som polisen identifierat som särskilt utsatta:

1. **Undanröj laghinder för ägarlägenheter, genom att genomföra** förslagen i utredningen Från hyresrätt till äganderätt.
2. **Inför hyrköp** där en del av hyran går till att köpa bostaden. Den som undertecknar ett hyrköpsavtal undertecknar också avtal om egen förvaltning/renovering av bostaden för att kunna sänka sin hyra och öka avsättningarna till bostadsköpet. Den

som flyttar innan bostaden är helt betald blir utköpt av hyresvärden eller av en ny köpare.

3. **Pröva frågan om statligt garanterade startlån**, för att komma igång med ett hyrköp eller reguljärt bostadsköp. Med låneförsäkringar, statlig garanti och genom att målgruppen är begränsad blir systemrisken väldigt liten.
4. **Avsätt stimulansmedel**, för att kunna justera prisläget på lägenheterna och förbättra den fysiska miljön runt dem. En statlig förhandlingsman får i uppdrag att kontakta bostadsbolagen i de 61 områdena och där intresse finns använda statliga pengar för att sluta långsiktiga avtal mellan stat, kommun, boende och bostadsbolag om upprustning av fastigheter och närmiljö samt stärka samhällets grundfunktioner.

Bryt segregationen i de särskilt utsatta områdena med sociala utfallskontrakt

Kristdemokraterna förespråkar en modell med sociala utfallskontrakt, efter modell från Storbritannien. Ett socialt utfallskontrakt är ett samarbete mellan en kommun eller ett landsting och en privat aktör för att lösa sociala problem. Det går till så att den offentliga parten identifierar ett problem, vars lösning ligger i investeringar. Investeringen bjuds sedan ut till en privat aktör, exempelvis ett företag på orten med socialt patos. Sedan formuleras mål utifrån vilka projektet ska bedömas som lyckat. Utifrån forskning och beprövad metodik tas ett åtgärdsprogram fram för att möta det identifierade problemet.

I det sista steget sker en utvärdering för att klargöra om projektet skapat sociala förbättringar och, i så fall, ekonomiska besparingar för den offentliga parten. Om utvärderingen kan påvisa att kostnader till området minskat, återbetalas delar eller hela beloppet till finansiären. Uppstår långsiktiga vinster kommer också finansiären att få avkastning i likhet med de besparingar projektet inbringat till den offentliga parten.

Systemet har en dubbel effekt. Dels riskeras inte skattebetalarnas pengar och dels lockas privata investerare till områden som lider akut brist på sådana.

Integration från dag 1:

- Arbete
 - Etableringsuppdraget ska börja redan under asylprocessen
 - Inträdesjobb för unga och nyanlända, där arbetsgivaravgiften slopas i tre år och lönen uppgår till 70 procent av ingångslönen så att de som står längst från arbetsmarknaden kan utbilda sig på jobbet.
 - Storsatsning på Yrkesvux: 18 000 nya platser
 - Dubbelt jobbskatteavdrag för nyanlända som får jobb
- Skola
 - 1,5 miljarder till skolor i utsatta områden
 - Utbildningsträffar för föräldrar för att få dem engagerade i sina barns skolgång
 - Klassikerlista för bättre integration
 - 230 miljoner till fler speciallärare

- Värderingar
 - Integration från dag 1 med krav på SFI och deltagande i samhällsundervisning, annars indragen dagersättning
 - Särreglera hedersbrott
- Trygghet
 - 10 000 fler poliser
 - Skärpta straff för sexualbrott, organiserad brottslighet och nya påföljder för den som attackerar vitala samhällsfunktioner som socialsekreterare, skolor och sjukhus och sjukvårdspersonal
 - Kraftigt minskat antal straffrabatter
 - Slopad 2/3-frigivning
- Familj
 - Föräldrastöd och familjerådgivning
 - Krafttag mot psykisk ohälsa
 - Jobbskatteavdrag för föräldrar